

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy Tomáše Foltase a soudkyň Lenky Oulíkové a Lenky Krupíčkové v právní věci žalobce: **Spolek Kamýk**, se sídlem Halasova 714, Velké Přílepy, proti žalovanému: **Krajský úřad Ústeckého kraje**, se sídlem Velká Hradební 3118/48, Ústí nad Labem, **za účasti** osob zúčastněných na řízení: **I) CETIN a. s.**, se sídlem Českomoravská 2510/19, Praha 9, **II) Středočeský kraj**, se sídlem Zborovská 81/11, Praha 5, zastoupený JUDr. Jiřím Hartmannem, advokátem se sídlem Sokolovská 5/49, Praha 8, **III) Rytířský řád Křižovníků s červenou hvězdou**, se sídlem Platnéřská 191/4, Praha 1, zastoupený JUDr. Ing. Jiřím Davidem, LL.M., advokátem se sídlem Kaprova 40/12, Praha 1, **IV) F. P.**, **V) Město Kralupy nad Vltavou**, se sídlem Palackého náměstí 1, Kralupy nad Vltavou, v řízení o kasační stížnosti osoby zúčastněné na řízení **II)** proti rozsudku Krajského soudu v Ústí nad Labem ze dne 2. 8. 2023, č. j. 16 A 22/2023-105,

t a k t o :

- I. Rozsudek Krajského soudu v Ústí nad Labem ze dne 2. 8. 2023, č. j. 16 A 22/2023-105, **se ruší**.
- II. Rozhodnutí žalovaného ze dne 6. 3. 2023, č. j. KUUK/032336/2023, **se ruší** a věc **se vrací** žalovanému k dalšímu řízení.
- III. Žalovaný **je povinen** zaplatit žalobci náhradu nákladů řízení o žalobě ve výši 4 000 Kč do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku.
- IV. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.
- V. Osoby zúčastněné na řízení **nemají** právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

I.

[1] Žalovaný rozhodnutím ze dne 6. 3. 2023, č. j. KUUK/032336/2023 (dále jen „napadené rozhodnutí“), zamítl odvolání a potvrdil rozhodnutí Městského úřadu Roudnice nad Labem (dále jen „stavební úřad“) ze dne 22. 11. 2021, č. j. MURCE/36573/2021 (dále jen „prvostupňové rozhodnutí“). Prvostupňovým rozhodnutím stavební úřad na základě žádostí podaných Krajskou správou a údržbou silnic Středočeského kraje, příspěvkovou organizací, vydal podle § 8 zákona č. 254/2001 Sb., o vodách a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „vodní zákon“) povolení k nakládání s vodami a podle § 15 vodního zákona stavební povolení pro stavbu vodních děl v rámci stavby „II/240 a II/101 přeložka silnic v úseku D7-D8, II. etapa“, která sestává ze stavebních objektů přeložek vodovodů, úprav meliorací, dešťové kanalizace, retenční nádrže a dešťové a usazovací nádrže (SO 341 až 344 a 351 až 357) a povolil odstranění uvedených částí vodovodů.

II.

[2] Proti napadenému rozhodnutí podal žalobce žalobu ke Krajskému soudu v Ústí nad Labem (dále jen „krajský soud“), který napadené a prvostupňové rozhodnutí zrušil a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení.

[3] Krajský soud dospěl k závěru, že napadené rozhodnutí je nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů ve vztahu k posouzení námitek týkajících se stanoviska EIA a závazného stanoviska o souladu obsahu stanoviska EIA s právními předpisy. Vytkl žalovanému, že na vypořádání těchto námitek zcela rezignoval, neboť pouze konstatoval, že správní orgán nadřízený správnímu orgánu příslušnému k jejich vydání, tedy Ministerstvo životního prostředí (dále jen „ministerstvo“) shledalo závazné stanovisko zákonným a věcně správným. Neuvedl však, jak se s odvolacími námitkami ministerstvo vypořádalo, a nezabýval se tím, zda byly řádně vypořádány všechny námitky. Podle krajského soudu musí správní orgán, který při svém rozhodování vychází ze závazného stanoviska, uvést alespoň stěžejní argumentaci, která v něm byla obsažena. Krajský soud konstatoval, že vzhledem k závěru o nepřezkoumatelnosti se nezabýval námitkami týkajícími se procesu přijímání stanoviska EIA, závazného stanoviska o souladu obsahu stanoviska EIA s právními předpisy a přezkumného stanoviska.

[4] Krajský soud přisvědčil žalobci, že nebyly správně posouzeny podmínky pro prodloužení platnosti stanoviska EIA, bez něhož by nemohlo být napadené rozhodnutí vydáno. Krajský soud se neztotožnil s názorem Krajského úřadu Středočeského kraje vysloveným v dokumentu ze dne 14. 1. 2019, č. j. 163106/2018/KUSK, podle něhož zřízení přírodního parku Okolí Okoře a Budče nepředstavovalo změnu podmínek v dotčeném území, v jejichž důsledku by záměr mohl mít dosud neposouzené významné vlivy na životní prostředí. Konstatoval, že ačkoli se samotným zřízením přírodního parku nezmění podmínky v dotčeném území, dochází jím k zásadní změně toho, jak je nutné posuzovat vliv záměru na krajinný ráz. Pokud dojde po vydání stanoviska EIA k vyhlášení přírodního parku za účelem nadstandardní ochrany krajinného rázu, je nutné tuto skutečnost chápat tak, že krajina, která byla v rámci vyhotovování stanoviska EIA posuzována jako běžná, se stala v průběhu času v důsledku výjimečnosti svého krajinného rázu krajinou, která si oproti ostatní krajině podléhající změnám vlivem společenského a ekonomického vývoje ponechala

pokračování

svůj původní ráz, který má zvláštní význam. V této změně významu krajiny je dle krajského soudu nutné spatřovat změnu podmínek v dotčeném území, v jejímž důsledku by záměr mohl mít dosud neposouzené významné vlivy na životní prostředí. Krajský úřad Středočeského kraje proto dospěl k nesprávnému závěru, že byly naplněny podmínky k prodloužení platnosti stanoviska EIA dle § 9a odst. 4 zákona č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o posuzování vlivů na životní prostředí). Vzhledem k tomu, že v dotčeném území došlo ke změně, v jejímž důsledku by záměr mohl mít dosud neposouzené významné vlivy na životní prostředí, nemělo dojít k prodloužení platnosti stanoviska EIA.

[5] Krajský soud dále v bodu 70 napadeného rozsudku uvedl, že prodloužení platnosti stanoviska EIA nebylo dostatečně odůvodněno. Krajský úřad Středočeského kraje se totiž ve vztahu ke znečištění ovzduší nezabýval předpokládanou vyšší intenzitou automobilové dopravy v případě nejméně příznivého stavu v roce 2040 (bez zprovoznění silničního okruhu kolem Prahy), která vyplývala z podkladů k žádosti o prodloužení platnosti stanoviska EIA, oproti původním prognózám zohledněným ve stanovisku EIA a předpokládaným koncentracemi PM₁₀ a PM_{2,5} dle rozptylové studie. Krajský soud konstatoval, že i v této skutečnosti spatřuje nedostatek odůvodnění prodloužení platnosti stanoviska EIA, který měl vliv na jeho zákonnost.

III.

[6] Proti rozsudku krajského soudu podala druhá osoba zúčastněná na řízení (dále jen „stěžovatel“) kasační stížnost.

[7] Namítá, že napadený rozsudek je nepřezkoumatelný pro nesrozumitelnost, neboť není zřejmé, zda závěry vyslovené v bodu 70 k zákonnosti prodloužení platnosti EIA byly vysloveny pouze *obiter dictum*, nebo zda představují samostatný zrušovací důvod. Za nepřezkoumatelnou pro nesrozumitelnost považuje stěžovatel také argumentaci krajského soudu ohledně významu zřízení přírodního parku. Podle stěžovatele si krajský soud odporuje, jestliže na jednu stranu uvádí, že samotným vyhlášením se podmínky v dotčeném území nemění, současně však dospívá k závěru, že dojde k zásadní změně toho, jak je nutné vliv záměru na krajinný ráz chráněný vyhlášením přírodního parku posuzovat. Krajský soud přitom nezmínil konkrétní změny v území, které by prodloužení platnosti bránily.

[8] Stěžovatel dále nesouhlasí se závěrem krajského soudu o nepřezkoumatelnosti napadeného rozhodnutí. Podle stěžovatele nemůže být nepřezkoumatelnost způsobena tím, že napadené rozhodnutí pouze odkazuje na potvrzující závazné stanovisko a nereprodukuje jeho odůvodnění. Žalovaný v napadeném rozhodnutí k odvolacím námitkám uvedl, že směřovaly vůči závaznému stanovisku Krajského úřadu Středočeského kraje ze dne 27. 6. 2017, č. j. 068014/2017/KUSK, které bylo přezkoumáno nadřízeným orgánem podle § 149 odst. 7 správního řádu, a že ministerstvo dospělo v potvrzujícím revizním stanovisku ze dne 2. 8. 2022, č. j. MZP/2022/500/1607 (dále též „stanovisko ministerstva“), k závěru, že přezkoumávané závazné stanovisko není věcně nesprávné ani nezákonné a neshledalo důvody pro jeho přehodnocení. Ani z judikatury neplyne požadavek uvádět nosné důvody revizního závazného stanoviska v rozhodnutí o odvolání. Stěžovatel má za to, že postupoval v souladu s rozsudkem Nejvyššího správního soudu ze dne 17. 3. 2017,

č. j. 2 As 230/2016-65. Zdůrazňuje, že krajský soud neidentifikoval žádnou konkrétní námitku, která zůstala stanoviskem ministerstva nevypořádaná, a nezpochybnil tedy jeho odůvodnění. Žalobce měl možnost uplatnit námitky směřující proti odůvodnění závazného stanoviska, respektive stanoviska ministerstva, což také učinil. Krajskému soudu nic nebránilo na ně reagovat.

[9] Stěžovatel též nesouhlasí se závěrem krajského soudu, že již samotné zřízení přírodního parku brání prodloužení platnosti stanoviska EIA. Vyhlášení přírodního parku změnu poměrů v území nevyvolává. Z podkladů napadeného rozhodnutí vyplývá, že vyhlášení přírodního parku nevedlo k závěru o existenci dosud neposouzených vlivů na životní prostředí, a nebyl tedy důvod zpracovávat nové stanovisko EIA. Krajský úřad Středočeského kraje v procesu směřujícím k vydání opatření o prodloužení platnosti EIA na základě podkladové analýzy *Obchvat Kralup nad Vltavou včetně mostu, jako součást aglomeračního okruhu – I. etapa, Podklad k žádosti o prodloužení platnosti stanoviska EIA* zpracované společností PRAGOPROJEKT, a.s., 30. 11. 2018 dospěl k závěru, že nově zřízený přírodní park nebude záměrem nepříznivě dotčen. Krajský soud proti tomuto posouzení nic konkrétního nenamítl. Implicitní domněnka krajského soudu, že posuzovaný záměr se může negativně dotknout krajinného rázu chráněného přírodním parkem Okolí Okoře a Budče, nemá oporu ve spisech. Věcná správnost odborného podkladu, z něhož Krajský úřad Středočeského kraje vyšel, nemůže být zpochybněna pouhou úvahou správního soudu. Samotná změna právního režimu ochrany není důvodem bránícím prodloužení platnosti stanoviska EIA, neboť nejde o změnu podmínek v dotčeném území ani změnu poznatků a metod posuzování. Stanovisko EIA má posoudit objektivní vliv záměru na složky životního prostředí. Zřízení přírodního parku v řešeném území nevyžaduje zpracování stanoviska EIA, je-li prokázáno, že nedošlo v dotčeném území ke změně podmínek, v jejichž důsledku by mohl mít záměr dosud neposouzené vlivy na životní prostředí. Opačný názor odporuje zásadám rychlosti a hospodárnosti. Podle stěžovatele bylo splnění podmínek pro prodloužení platnosti EIA adekvátně posouzeno.

[10] Ve vztahu k závěru krajského soudu ohledně nedostatečného odůvodnění prodloužení platnosti stanoviska EIA stěžovatel namítá, že závěr opatření o prodloužení platnosti byl v souladu s výsledkem analýzy, podle níž nedošlo ke změnám podmínek v dotčeném území nebo poznatků a metod posuzování, v jejichž důsledku by měl mít záměr dosud neposouzené významné vlivy na životní prostředí. Krajským soudem vytýkaná vada, že do odůvodnění opatření o prodloužení platnosti EIA nebyla převzata celá analýza, nemohla ovlivnit závěr o splnění podmínek prodloužení platnosti stanoviska EIA. Stanovisko EIA je odborným výstupem povahou obdobným znaleckému posudku a správnímu soudům nepřisluší nahrazovat jeho odborné závěry vlastní úvahou.

IV.

[11] Žalovaný se ve svém vyjádření ke kasační stížnosti ztotožňuje s názorem stěžovatele a navrhuje, aby Nejvyšší správní soud napadený rozsudek zrušil a věc vrátil krajskému soudu k dalšímu řízení.

[12] Žalobce ve svém vyjádření navrhuje kasační stížnost zamítnout. Souhlasí se závěrem městského soudu o nepřezkoumatelnosti napadeného rozhodnutí. Poukazuje na to, že

pokračování

v odvolání uplatnil námitky směřující proti rozhodnutí o prodloužení platnosti stanoviska k posouzení vlivů provedení záměru na životní prostředí. K těmto námitkám se ministerstvo nevyjádřilo a ve svém vyjádření uvedlo, že není příslušné k přezkumu prodloužení platnosti stanoviska EIA. Ani žalovaný se s těmito odvolacími důvody nevypořádal. Žalobce se domnívá, že v území došlo k významné změně z hlediska vlivů na životní prostředí, jednak vyhlášením přírodního parku, jednak významným nárůstem předpokládané intenzity automobilové dopravy oproti původním prognózám zohledněným ve stanovisku EIA. Rada Středočeského kraje si v roce 2020 stanovila v programovém prohlášení politický cíl, že do pěti let dojde k propojení D7 a D8, realizaci obchvatu Kralup nad Vltavou a nového mostu přes Vltavu. Zájem na výstavbě obchvatu má zejména radní pro oblast investic Libor Lesák, který je současně starostou Kralup na Vltavou. Dle žalobce stěžovatel prosazuje urychlení výstavby záměru v chráněném území způsobem, který vedl k porušení zákona. Nyní se snaží záměr prosadit zpochybněním rozsudku soudu namísto zadání nového posouzení EIA obou zvažovaných tras záměru. Byť je stěžovatel současně zřizovatelem přírodního parku, k jeho vyhlášení přistupuje jako k nepodstatné změně, přestože jeho vyhlášením byl jasně vyjádřen veřejný zájem na ochraně přírody a krajiny. Přírodní park hodlá poškodit významným dotčením krajinného rázu bez jakéhokoli posouzení vlivů na životní prostředí a bez navržených kompenzačních opatření. Dle žalobce svědčí postup stěžovatele o tom, že jím opakovaně uplatněná a potvrzená podjatost úředníků Středočeského kraje byla opodstatněná. Žalobce se ztotožňuje se závěrem krajského soudu v bodu 70 napadeného rozsudku, podle něž nebylo prodloužení platnosti stanoviska EIA řádně odůvodněno, neboť v něm bylo zmíněno pouze hodnocení aktuálního stavu ovzduší, což mělo vliv na jeho zákonnost. Dále žalobce poukazuje na změny limitů a metodiky v posuzování kvality ovzduší po zpracování stanoviska EIA v roce 2006, které rovněž nebyly při prodloužení stanoviska EIA nijak zohledněny.

[13] V dalších podáních setrvali stěžovatel i žalobce na svých procesních stanoviscích.

[14] Stěžovatel především zdůrazňoval, že samotné vyhlášení přírodního parku *a priori* nevyklučuje prodloužení platnosti stanoviska EIA. Z hlediska nutnosti zpracování nového stanoviska EIA je významné pouze to, zda byly materiálně hodnoceny dopady záměru do prvku, o jehož ochranu jde. V rámci posouzení vlivů na životní prostředí byly posouzeny i dopady záměru ve vztahu ke krajinnému rázu lokality, kde byl vyhlášen přírodní park. Stěžovatel dále upozornil, že tvrzení žalobce ohledně nevypořádání odvolacích námitek směřujících proti prodloužení platnosti stanoviska EIA nereaguje na argumentaci stěžovatele v kasační stížnosti a důvody napadeného rozsudku.

[15] Žalobce dále poukázal na to, že EIA vychází z podmínek území roku 2004, tedy již z 20 let starých a neaktuálních údajů o okolí, dopravě a použitých metodách. Aktuálně platný zákon o posuzování vlivů na životní prostředí přitom umožňuje jen 7 let platnosti stanoviska s jedním prodloužením o 5 let. Dle žalobce nebyl závěr krajského soudu založen na tom, že samotné vyhlášení přírodního parku je důvodem k neplatnosti stanoviska EIA.

V.

[16] Nejvyšší správní soud posoudil kasační stížnost v mezích jejího rozsahu a uplatněných důvodů a zkoumal přitom, zda napadené rozhodnutí netrpí vadami, k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti (§ 109 odst. 3 a 4 s. ř. s.).

[17] Předně Nejvyšší správní soud konstatuje, že napadený rozsudek netrpí nepřezkoumatelností pro nesrozumitelnost ani nedostatek důvodů, jak je vykládána judikaturou zdejšího soudu (viz např. rozsudky ze dne 6. 2. 2020, č. j. 5 Afs 344/2019-30, bod 16, a ze dne 4. 3. 2022, č. j. 5 As 158/2021-36, bod 18, a tam citovanou judikaturu). Z napadeného rozsudku je seznatelné, na základě jakých úvah krajský soud dospěl ke svým závěrům.

[18] Jde-li o namítané rozpory odůvodnění, je třeba připomenout, že podle ustálené judikatury se za nepřezkoumatelné pro nesrozumitelnost považuje takové soudní rozhodnutí, ze kterého nevyplývá, podle kterých ustanovení a podle jakých právních předpisů byla v kontextu podané správní žaloby posuzována zákonnost napadeného správního rozhodnutí, nebo pokud je jeho odůvodnění vystavěno na rozdílných a vnitřně rozporných právních hodnoceních téhož skutkového stavu či pokud jsou jeho výroky vnitřně rozporné nebo z nich nelze zjistit, jak vlastně soud rozhodl (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 25. 4. 2013, č. j. 6 Ads 17/2013-25). Nepřezkoumatelným pro nesrozumitelnost je také soudní rozhodnutí, jehož důvody nejsou ve vztahu k výroku jednoznačné (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 4. 12. 2003, č. j. 2 Azs 47/2003-130, č. 244/2004 Sb. NSS). Nejvyšší správní soud rozpory takého charakteru v napadeném rozsudku neshledal.

[19] Pokud jde o bod 70 napadeného rozsudku uvozený slovy „*pro úplnost soud podotýká*“, z jeho obsahu je patrné, že je zde uveden další samostatný důvod, v němž krajský soud spatřoval nezákonnost prodloužení platnosti stanoviska EIA Krajským úřadem Středočeského kraje ze dne 14. 1. 2019 pod č. j. 163106/2018/KUSK (dále též „stanovisko z 14. 1. 2019“). Ten spočíval v jeho nedostatečném odůvodnění, neboť se Krajský úřad Středočeského kraje při hodnocení naplnění podmínek pro prodloužení platnosti nezabýval otázkou možných dosud neposouzených vlivů záměru ve vztahu ke znečištění ovzduší s ohledem na nové prognózy nárůstu intenzity automobilové dopravy a překročení imisních limitů. Z celkového odůvodnění vyplývá, že se nejednalo o poznámku soudu učiněnou jako *obiter dictum*, pouze nad rámec nutného odůvodnění. Krajský soud slovy „*pro úplnost*“ pouze vyjádřil, že již jeho předchozí závěr odůvodňoval zrušení napadeného rozhodnutí, zabýval se však i další žalobní námitkou směřující proti prodloužení platnosti stanoviska EIA, kterou také shledal důvodnou. Obdobně krajský soud strukturoval své závěry v bodech 60 a 61 ve vztahu k námitce, která se týkala okamžiku vydání prvostupňového rozhodnutí a kterou z více důvodů neshledal důvodnou. Nejvyšší správní soud též připomíná, že „*vzájemné odlišování nosných důvodů rozhodnutí (ratio decidendi) a vyslovení se k některým právním či skutkovým otázkám nad jejich rámec (obiter dictum) nelze nazírat příliš schématicky a určitě je nelze jakkoliv přeceňovat*“ (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 24. 7. 2008, č. j. 2 Afs 67/2008-112, obdobně viz též rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 18. 1. 2024, č. j. 3 Afs 70/2021-58, bod 26).

[20] Nejvyšší správní soud neshledal nepřezkoumatelnou ani argumentaci krajského soudu ohledně vlivu zřízení přírodního parku na možnost prodloužení platnosti EIA. Krajský soud srozumitelně přestřel názor, že ačkoli samotné vyhlášení přírodního parku nemění podmínky v dotčeném území, vyjadřuje změnu významu krajiny. Ten dle krajského soudu spočívá v tom, že si krajina, již je ochrana zřízením přírodního parku poskytována,

pokračování

ponechala svůj původní krajinný ráz oproti ostatní krajině podléhající změnám v důsledku společenského a ekonomického vývoje, a tím se stala výjimečnou. V této změně významu krajiny, dříve považované za běžnou, je dle krajského soudu třeba spatřovat změnu podmínek v dotčeném území, v jejímž důsledku by záměr mohl mít dosud neposouzené významné vlivy na životní prostředí. Podstatná je tedy dle krajského soudu změna významu krajiny, kterou vyhlášení přírodního parku vyjadřuje. V tomto názoru nespátřuje Nejvyšší správní soud vnitřní rozpor způsobující nepřezkoumatelnost napadeného rozsudku.

[21] Nejvyšší správní soud se dále zabýval námitkou stěžovatele, že nepřezkoumatelnost napadeného rozhodnutí nemůže být způsobena jen tím, že žalovaný v napadeném rozhodnutí ve vztahu k vypořádání odvolacích námitek směřujících proti závaznému stanovisku pouze odkázal na potvrzující závazné stanovisko ministerstva.

[22] Nejvyšší správní soud souhlasí se stěžovatelem, že samotná skutečnost, že správní orgán při vypořádání odvolacích námitek proti závaznému stanovisku odkáže na závěry potvrzujícího stanoviska, které si dle § 149 odst. 7 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“), vyžádal, nezakládá nepřezkoumatelnost odvolacího rozhodnutí.

[23] Směřuje-li odvolání proti obsahu závazného stanoviska dotčeného orgánu, je odvolací správní orgán povinen si v souladu s § 149 odst. 7 správního řádu vyžádat potvrzení či změnu závazného stanoviska od správního orgánu nadřízeného dotčenému orgánu. Úkon, kterým nadřízený orgán dotčeného orgánu v rámci odvolacího řízení potvrdí nebo změní závazné stanovisko dotčeného orgánu, je z hlediska obsahu i formy opět závazným stanoviskem (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 19. 2. 2015, č. j. 4 As 241/2014-30, č. 3214/2015 Sb. NSS, nebo rozsudky ze dne 11. 2. 2019, č. j. 5 As 282/2016-21, a ze dne 11. 5. 2021, č. j. 1 As 32/2021-64). S ohledem na závaznost stanoviska dotčeného orgánu pro výrokovou část rozhodnutí ve věci samé je nezbytné, aby obsah závazného stanoviska v zásadě odpovídal požadavkům kladeným na odůvodnění správního rozhodnutí (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 22. 10. 2009, č. j. 9 As 21/2009-150, č. 2381/2011 Sb. NSS).

[24] Podle § 149 odst. 2 správního řádu závazné stanovisko obsahuje závaznou část a odůvodnění. V závazné části dotčený orgán uvede řešení otázky, která je předmětem závazného stanoviska, ustanovení zákona, které zmocňuje k jeho vydání a další ustanovení právních předpisů, na kterých je obsah závazné části založen. V odůvodnění uvede důvody, o které se opírá obsah závazné části závazného stanoviska, podklady pro jeho vydání a úvahy, kterými se řídil při jejich hodnocení a při výkladu právních předpisů, na kterých je obsah závazné části založen.

[25] Je třeba, aby „revizní“ závazné stanovisko nadřízeného dotčeného orgánu obsahovalo vyličení odvolacích námitek vztahujících se k revidovanému závaznému stanovisku, hodnocení důvodnosti těchto námitek a předestření úvah, které nadřízený dotčený orgán k takovému hodnocení důvodnosti vedly. Odvolacímu správnímu orgánu pak v zásadě postačí pro účely procesního vypořádání takových odvolacích námitek v rozhodnutí o odvolání odkázat na závěry potvrzujícího (případně měnícího) závazného stanoviska (viz rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 17. 3. 2017, č. j. 2 As 230/2016-65, či ze dne

11. 5. 2021, č. j. 1 As 32/2021-64, bod 38, ze dne 17. 5. 2023, č. j. 6 As 133/2022-33, body 12 a 13, nebo ze dne 3. 11. 2023, č. j. 8 As 68/2022-52).

[26] Žalovaný je zodpovědný za vypořádání námitek, které posuzuje správní orgán nadřízený dotčenému orgánu, v tom smyslu, že musí dohlédnout, aby na ně nadřízený orgán reagoval (rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 4. 12. 2013, č. j. 5 A 241/2011-69, č. 3018/2014 Sb. NSS). Pokud totiž nebyly odvolací námitky v „revizním“ závazném stanovisku řádně vypořádány, vystavuje se riziku, že bude zrušeno jeho rozhodnutí pro nepřezkoumatelnost. Z toho však neplyne, že by samotná chybějící výslovná úvaha o tom, zda potvrzující závazné stanovisko, na jehož závěry odvolací orgán odkáže, řádně reagovalo na všechny odvolací námitky směřující proti závaznému stanovisku, měla sama o sobě způsobit nepřezkoumatelnost napadeného rozhodnutí. Podstatné je, zda na odvolací námitky přezkoumatelným způsobem odpovídá potvrzující závazné stanovisko, na jehož závěry rozhodnutí o odvolání odkazuje. Je třeba připomenout, že nepřezkoumatelnost rozhodnutí pro nedostatek důvodů musí být vykládána ve svém skutečném smyslu, tj. jako nemožnost přezkoumat určité rozhodnutí pro nemožnost zjistit v něm jeho obsah nebo důvody, pro které bylo vydáno (usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 19. 2. 2008, č. j. 7 Afs 212/2006-74, č. 1566/2008 Sb. NSS). Zrušení rozhodnutí pro nepřezkoumatelnost je vyhrazeno těm nejzávažnějším vadám rozhodnutí, kdy pro absenci důvodů či pro nesrozumitelnost skutečně nelze rozhodnutí meritorně přezkoumat (rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 17. 1. 2013, č. j. 1 Afs 92/2012-45, či ze dne 29. 6. 2017, č. j. 2 As 337/2016-64).

[27] Pokud tedy žalovaný v napadeném rozhodnutí ve vztahu k odvolacím námitkám uvedeným na str. 49 až 83 doplnění odvolání odkázal na stanovisko ministerstva ze dne 2. 8. 2022, jímž bylo potvrzeno závazné stanovisko ze dne 27. 6. 2017, č. j. 068014/2017/KUSK, jímž byl podle čl. II bodu 1 zákona č. 39/2015 Sb., kterým se mění zákon č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí, ověřen soulad stanoviska ze dne 15. 5. 2006, č. j. 13940-8-146208/05/OŽP-Zk, s požadavky právních předpisů, které zapracovávají směrnici Evropského parlamentu a Rady 2011/92/EU, měl se krajský soud v mezích žalobních bodů zabývat tím, zda byly odvolací námitky vypořádány v potvrzujícím závazném stanovisku. Tím se však krajský soud nezabýval. Lze tedy shrnout, že důvody, na nichž krajský soud založil závěr o nepřezkoumatelnosti napadeného rozhodnutí, neobstojí.

[28] K vyjádření žalobce ke kasační stížnosti, v němž zdůrazňuje, že v odvolacím řízení nebylo reagováno na jeho námitky směřující proti stanovisku z 14. 1. 2019, Nejvyšší správní soud konstatuje, že na této skutečnosti krajský soud svůj závěr o nepřezkoumatelnosti napadeného rozhodnutí nezaložil. Krajský soud vztáhl žalobní námitku nepřezkoumatelnosti pouze k otázce vypořádání námitek, jež se týkaly závazného stanoviska o ověření souladu stanoviska EIA s právními předpisy (viz bod 47 napadeného rozsudku). Ve vztahu k této části námitek pak v návaznosti na závěr o nepřezkoumatelnosti napadeného rozhodnutí uvedl, že se jimi nemůže věcně zabývat (bod 63). Závěr o nepřezkoumatelnosti nebyl založen na nevypořádání námitek směřujících proti prodloužení platnosti stanoviska EIA (stanovisku z 14. 1. 2019), jehož zákonnost se poté v napadeném rozsudku krajský soud sám věcně zabýval.

pokračování

[29] V této souvislosti však Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, že krajský soud zatížil řízení vadou, která mohla mít za následek nezákonné rozhodnutí ve věci samé, k níž je povinen přihlédnout i bez námitky (§ 109 odst. 4 s. ř. s.), neboť krajský soud nezrušil napadené rozhodnutí pro vadu, která bránila věcnému přezkumu v mezích uplatněných žalobních bodů, které směřovaly proti prodloužení platnosti stanoviska EIA.

[30] Jak totiž uvedl žalobce ve vyjádření ke kasační stížnosti a jak namítl též v žalobě (viz např. bod 8.3 žaloby), v odvolacím řízení nebyly nikterak vypořádány jeho námitky, které se týkaly prodloužení platnosti stanoviska EIA (viz zejména str. 54 a násl. doplnění odvolání ze dne 19. 1. 2022). Žalovaný přípisem ze dne 8. 3. 2022 sice požádal ministerstvo o potvrzení nebo změnu závazného stanoviska ze dne 15. 5. 2006 „ve znění závazného stanoviska ze dne 14. 1. 2019, č. j. 163106/2018/KUSK“, ministerstvo se však ve svém stanovisku ze dne 2. 8. 2022 omezilo na potvrzení závazného stanoviska ze dne 27. 6. 2017 o ověření souladu obsahu stanoviska ze dne 15. 5. 2006 s požadavky směrnice EIA. Ve vztahu k prodloužení platnosti závazného stanoviska ze dne 14. 1. 2019, č. j. 163106/2018/KUSK, pouze uvedlo, že se dle ministerstva nejedná o závazné stanovisko dle § 149 správního řádu, ale o vyjádření podle části čtvrté, které může dle § 156 správního řádu změnit či zrušit výhradně orgán, který je vydal.

[31] S tímto názorem se však Nejvyšší správní soud neztotožňuje. Původní stanovisko EIA bylo vydáno před novelou č. 39/2015 Sb., tedy v době, kdy nebylo považováno za závazné stanovisko. Následně bylo vydáno závazné ověřovací stanovisko podle čl. II bodu 1 přechodných ustanovení zákona č. 39/2015 Sb. Jak vyložil zdejší soud již v rozsudcích ze dne 11. 10. 2019, č. j. 4 As 202/2019-89, č. 3940/2019 Sb. NSS, a ze dne 11. 5. 2023, č. j. 10 As 333/2022-70, smyslem přechodných ustanovení novely č. 39/2015 Sb. bylo, aby se původně nezávažná stanoviska EIA, jež mají být podkladem rozhodnutí v navazujících řízeních, která nebyla po 30. 3. 2015 ještě dokončena, stala stanovisky závaznými. Ověřovacím závazným stanoviskem dochází k procesnímu „překlopení“ obsahu starého nezávažného stanoviska EIA do nové formy závazného stanoviska podle § 149 správního řádu. Na původní stanovisko EIA je tak nutné nahlížet ve spojení s ověřovacím závazným stanoviskem a tato dvě stanoviska společně vytváří závazné stanovisko EIA.

[32] Podle § 9a odst. 4 věty druhé zákona o posuzování vlivů ve znění účinném do 31. 12. 2023 platilo, že *„platnost stanoviska příslušný úřad na žádost oznamovatele prodlouží o 5 let, a to i opakovaně, pokud nedošlo ke změnám podmínek v dotčeném území nebo poznatků a metod posuzování, v jejichž důsledku by záměr mohl mít dosud neposouzené významné vlivy na životní prostředí“*.

[33] Citované ustanovení tedy výslovně neupravovalo formu prodloužení platnosti závazného stanoviska k posouzení vlivů provedení záměru na životní prostředí. Až novelou provedenou zákonem č. 149/2023 Sb., kterým se mění některé zákony v souvislosti s přijetím zákona o jednotném environmentálním stanovisku, bylo do citovaného ustanovení s účinností od 1. 1. 2024 vloženo, že platnost stanoviska příslušný úřad na žádost oznamovatele prodlouží *závazným stanoviskem* (čl. VI bod 23 zákona č. 149/2023 Sb.). Podle důvodové zprávy (sněmovní tisk č. 329/0, 9. volební období Poslanecké sněmovny) k tomu zákonodárce přistoupil za účelem odstranění výkladových nejasností. V souvislosti se zveřejňováním úkonu, jímž dochází k prodloužení platnosti závazného stanoviska, pak

důvodová zpráva uvádí, že „je zřejmé, že *prodloužení platnosti stanoviska se samotným stanoviskem úzce souvisí, resp. tvoří jeden celek*“. Z uvedené legislativní změny ani z důvodové zprávy k zákonu č. 39/2015 Sb., jímž bylo prodloužení platnosti závazného stanoviska v § 9a odst. 4 zákona o posuzování vlivů zakotveno, která se k formě prodloužení platnosti nevyjadřuje [viz sněmovní tisk č. 299/0, důvodová zpráva, II. zvláštní část, k bodu 9, 7. volební období], nelze dovodit, že by historický zákonodárce zamýšlel, aby prodloužení platnosti závazného stanoviska mělo odlišnou formu než samotné závazné stanovisko, které mění.

[34] Jak uvádí též komentářová literatura, „*vzhledem k tomu, že stanovisko EIA má formu závazného stanoviska, pak i jeho změna, která spočívá v prodloužení platnosti stanoviska, by měla mít totožnou formu*“ (Kocourek, T. in Bahýřová, L., Kocourek, T., Vomáčka, V. Zákon o posuzování vlivů na životní prostředí. Komentář. 1. vydání. Praha: C. H. Beck, 2015). Judikatura ostatně konstantně vychází z toho, že úkon, jímž nadřízený orgán dotčeného orgánu v rámci odvolacího řízení potvrzuje nebo mění závazné stanovisko dotčeného orgánu, je z hlediska obsahu i formy opět závazným stanoviskem, byť to zákon výslovně neupravuje (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 19. 2. 2015, č. j. 4 As 241/2014-30, č. 3214/2015 Sb. NSS).

[35] V situaci, kdy zákon výslovně neuvádí formu správního úkonu, je rozhodující, zda splňuje materiální znaky závazného stanoviska vymezené v § 149 odst. 1 správního řádu (viz např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 29. 11. 2012, č. j. 4 As 52/2012-26, nebo též rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 30. 1. 2009, č. j. 2 As 40/2008-80, ze dne 14. 10. 2010, č. j. 7 As 46/2010-54, ze dne 23. 9. 2014, č. j. 1 As 176/2012-140, a ze dne 25. 5. 2023, č. j. 6 As 201/2022-44, ze dne 24. 11. 2023, č. j. 2 As 99/2023-52). Z § 149 odst. 1 správního řádu vyplývá, že obsah závazného stanoviska je závazný pro výrokovou část správního rozhodnutí. Závazným stanoviskem je tedy takové stanovisko dotčeného orgánu, bez něhož nelze správní rozhodnutí vydat a nelze se od něj odchýlit. K jeho vydání je příslušný pouze dotčený orgán, který disponuje odbornými znalostmi potřebnými k posouzení otázek, které jsou jeho předmětem. Rozhodnutí v navazujícím řízení nelze vydat bez platného závazného stanoviska k posouzení vlivů na životní prostředí. Platnost je zásadní vlastností závazného stanoviska, bez níž nevyvolává zamýšlené právní účinky, a úkon, jímž je měněna, s ním neoddělitelně souvisí. Jde také o základní institut, který zajišťuje aktuálnost stanoviska EIA (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 17. 12. 2021, č. j. 1 As 236/2018-94). Úkon, jímž se prodlužuje doba platnosti závazného stanoviska, je závazný pro správní orgán rozhodující v navazujícím řízení a ve spojení se stanoviskem EIA, s nímž tvoří jeden celek, je podkladem pro konečné rozhodnutí. Pokud příslušný orgán EIA k žádosti prodlouží platnost závazného stanoviska dle § 9a odst. 4 zákona o posuzování vlivů, správní orgán se nemůže v navazujícím řízení od jeho závěru odchýlit a samostatně hodnotit, zda byly podmínky pro prodloužení doby platnosti splněny. Totožná forma pro stanovisko k posouzení vlivů provedení záměru na životní prostředí i prodloužení doby jeho platnosti odpovídá „*koncepci ultimativní závaznosti výstupu z procesu EIA*“, z níž vycházela dle důvodové zprávy k zákonu č. 39/2015 Sb. změna formy stanoviska EIA. Současně není žádný rozumný důvod, pro který by mělo být přistupováno odlišně k přezkumu prodloužení platnosti závazného stanoviska a samotného závazného stanoviska, které spolu úzce souvisí a společně jako celek představují závazný podklad pro navazující řízení. Smyslu právní úpravy, kterou byla zavedena forma závazného

pokračování

stanoviska pro stanovisko EIA, naopak odpovídá, aby byl umožněn přezkum obou úkonů v souladu s § 149 odst. 7 (dříve § 149 odst. 4) správního řádu v rámci přezkumu rozhodnutí, pro které bylo závazné stanovisko podkladem. Je logické, aby případné odvolací námitky v navazujícím řízení směřující proti naplnění podmínek pro prodloužení doby platnosti stanoviska EIA byly vypořádány spolu s námitkami proti vlastnímu stanovisku EIA ministerstvem jakožto správním orgánem nadřízeným správnímu orgánu příslušnému k jejich vydání, který je k tomu vybaven odbornými znalostmi, kvůli nimž mu byla tato agenda svěřena.

[36] Lze tedy uzavřít, že prodloužení platnosti závazného stanoviska EIA je závazným stanoviskem ve smyslu § 149 odst. 1 správního řádu. Vzhledem k tomu, že žalobce v odvolání zpochybňoval obsah závazného stanoviska, které bylo podkladem rozhodnutí stavebního úřadu, bylo nutné postupovat podle § 149 odst. 7 správního řádu. Ministerstvo jakožto orgán nadřízený dotčenému orgánu, který ho vydal, bylo proto povinno prodloužení platnosti stanoviska EIA přezkoumat a řádně vypořádat veškeré námitky žalobce, které proti němu směřovaly (k požadavkům na odůvodnění srov. např. výše uvedený rozsudek Nejvyššího správního soudu č. j. 9 As 140/2019-22). Účelem tohoto postupu je posouzení odvolací argumentace dotčeným správním orgánem, který je nadán odpovídajícími odbornými znalostmi na konkrétním úseku výkonu veřejné správy (srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 23. 9. 2010, č. j. 5 As 56/2009-63, č. 2167/2011 Sb. NSS).

[37] Ve správním řízení však nebyly odvolací námitky žalobce směřující proti prodloužení doby platnosti stanoviska EIA vypořádány dle § 149 odst. 7 správního řádu ministerstvem a nebylo na ně nikterak reagováno, což mohlo mít za následek nezákonné rozhodnutí o věci samé. Vzhledem k tomu, že část odvolacích námitek žalobce nebyla vypořádána, bylo napadené rozhodnutí nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů. Lze dodat, že žalovaný se nepokusil v návaznosti na stanovisko ministerstva zajistit vypořádání námitek ani v součinnosti s orgánem EIA, který stanovisko z 14. 1. 2019 vydal. Správní řízení tedy bylo zatíženo vadou dle § 76 odst. 1 písm. a) a c) s. ř. s., která bránila krajskému soudu, aby sám tyto námitky žalobce věcně přezkoumal, a nahradil tak činnost správních orgánů. Vzhledem k tomu, že krajský soud pro tuto vadu napadené rozhodnutí nezrušil, zatížil své řízení vadou, která mohla mít za následek nezákonné rozhodnutí (§ 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s.) a pro kterou je nutné napadený rozsudek zrušit i bez kasační námítky (§ 109 odst. 4 s. ř. s.). V situaci, kdy námitky žalobce nebyly přezkoumány ve správním řízení, se jimi nemohou jako první zabývat správní soudy. Nejvyšší správní soud se tedy nemůže nyní věcně zabývat námitkami, které směřovaly proti věcnému posouzení naplnění podmínek prodloužení platnosti stanoviska EIA, neboť toto posouzení by bylo nyní předčasné. Bylo totiž primárně úkolem ministerstva, aby se přezkoumatelným způsobem zabývalo tím, zda lze vzhledem k vyhlášení přírodního parku vyloučit, že by záměr mohl mít dosud neposouzené významné vlivy na krajinu, a ověřilo i v tomto kontextu aktuálnost stanoviska EIA (k požadavku na aktuálnost posouzení viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 17. 12. 2021, č. j. 1 As 236/2018-94).

[38] V souladu se zásadou ekonomie řízení a nad rámec nutného odůvodnění Nejvyšší správní soud dodává, že považuje za příliš kategorický závěr formulovaný krajským soudem, který naznačuje, že změna právního stavu spočívající ve zřízení přírodního parku dle § 12

odst. 3 zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, by měla vždy znamenat změnu podmínek v dotčeném území, v jejichž důsledku by záměr mohl mít dosud neposouzené významné vlivy na životní prostředí. Nelze totiž bez dalšího vycházet z toho, že při absenci právní ochrany spočívající ve zřízení přírodního parku je krajina při posuzování vlivů na životní prostředí orgánem EIA nutně hodnocena jako „běžná“, bez ohledu na případné významné soustředěné estetické a přírodní hodnoty. V návaznosti na zřízení přírodního parku je však nezbytné se podrobně zabývat tím, jak byla krajina původně hodnocena, vysvětlit, proč došlo ke změně právního stavu (zřízení přírodního parku), zda se jednalo o důsledek přírodního či kulturního vývoje apod. Je třeba zohlednit konkrétní důvody a okolnosti zřízení přírodního parku i vývoj okolní krajiny. Při prodloužení platnosti stanoviska EIA by tedy měla být náležitě vyhodnocena relevance zřízení přírodního parku z hlediska posuzování vlivů záměru na životní prostředí (krajinu). To platí tím spíše při značném časovém odstupu od původního posouzení, během něhož mohlo dojít k podstatnému vývoji v území.

[39] Nejvyšší správní soud dodává, že stěžovatel kasační stížností relevantně nezpochybnil závěr krajského soudu o nedostatku odůvodnění prodloužení platnosti stanoviska EIA vyslovený v bodu 70 napadeného rozsudku, neboť kasační důvody se míjely s důvody, na nichž byl závěr krajského soudu založen. Krajský soud totiž Krajskému úřadu Středočeského kraje nevytkl, že do prodloužení platnosti stanoviska EIA „nepřevzal celý obsah podkladů, z nichž ve svém rozhodování vycházel.“ Podstatou výtky krajského soudu bylo, že se Krajský úřad Středočeského kraje nijak nevypořádal s novými skutečnostmi, které se z podkladů podávaly, a nehodnotil, zda bylo možné i vzhledem k těmto okolnostem uzavřít, že záměr nemůže mít dosud neposouzený významný vliv z hlediska znečištění ovzduší. Krajský soud přitom nikterak nenahrazoval odbornou úvahu Krajského úřadu Středočeského kraje, ani analýzy, z níž při prodloužení vycházel, vlastní soudcovskou úvahou, ale pouze v souladu s judikaturou správních soudů (viz např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 12. 5. 2016, č. j. 5 As 155/2015-35, č. 3444/2016 Sb. NSS) posuzoval, zda se správní orgán dostatečně vypořádal se skutkovým stavem, který se s podával z podkladů. Nelze nicméně vyloučit, že tento nedostatek mohl být napraven v odvolacím řízení, pokud by bylo postupováno v souladu s § 149 odst. 7 správního řádu.

VI.

[40] Nejvyšší správní soud z výše uvedených důvodů dospěl k závěru, že krajský soud zatížil napadený rozsudek jinou vadou řízení dle § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s., pro kterou napadený rozsudek zrušil. Nejvyšší správní soud současně dospěl k tomu, že je namístě zrušit i napadené rozhodnutí, neboť pro takový postup byly důvody již v řízení před krajským soudem. Ke zrušení však Nejvyšší správní soud přistoupil z jiných rozhodných důvodů než krajský soud, což se odráží v jiném závazném právním názoru i v jiném výroku, neboť Nejvyšší správní soud v tuto chvíli neshledal důvod pro zrušení prvostupňového rozhodnutí (usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 14. 4. 2009, čj. 8 Afs 15/2007-75, č. 1865/2009 Sb. NSS). Nejvyšší správní soud tedy v souladu s § 110 odst. 2 písm. a) ve spojení s § 76 odst. 1 písm. a) a c) a § 78 odst. 4 s. ř. s. rozhodl tak, že napadené rozhodnutí sám zrušil a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení. V dalším řízení budou správní orgány vázány právním názorem vysloveným v tomto rozsudku.

pokračování

[41] V případě, že Nejvyšší správní soud zruší rozsudek krajského soudu a současně i rozhodnutí správního orgánu, je povinen rozhodnout kromě nákladů řízení o kasační stížnosti i o nákladech řízení, které předcházelo zrušenému rozhodnutí krajského soudu (§ 110 odst. 3 věta druhá s. ř. s.). Úspěch ve věci se posuzuje dle celkového výsledku řízení před správními soudy. Žalobce měl ve věci úspěch podle § 60 odst. 1 ve spojení s § 120 s. ř. s. Přísluší mu tedy právo na náhradu nákladů řízení před krajským soudem, které důvodně vynaložil, proti žalovanému, který ve věci úspěch neměl. Náklady žalobce v řízení o žalobě tvoří soudní poplatek za žalobu ve výši 3 000 Kč a soudní poplatek za návrh na přiznání odkladného účinku žaloby ve výši 1 000 Kč. Jiné náklady žalobci Nejvyšší správní soud nepřiznal, neboť nebyl v řízení zastoupen, nevznikly mu proto náklady z titulu právního zastoupení. Paušální náhradu hotových výdajů nelze ve správním soudnictví přiznat účastníkovi nezastoupenému advokátem (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 25. 8. 2015, č. j. 6 As 135/2015-79, č. 3344/2016 Sb. NSS, body 18 až 21). Jiné náklady spojené s daným řízením neplynou ze spisu a žalobce ani žádné konkrétní náklady nevyčíslil.

[42] V řízení před Nejvyšším správním soudem měl stěžovatel postavení řádného účastníka řízení dle § 105 odst. 1 s. ř. s. (usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 1. 2. 2017, č. j. 6 As 6/2017-75, č. 3597/2017 Sb. NSS, bod 9). Stěžovatel nebyl z pohledu celkového výsledku úspěšný, neboť se materiálně domáhal toho, aby konečným výsledkem řízení před správními soudy bylo zamítnutí žaloby, Nejvyšší správní soud však znovu zrušil rozhodnutí žalovaného. Jelikož stěžovatel ani žalovaný neměli ve věci úspěch, když Nejvyšší správní soud zrušil i napadené rozhodnutí, nemají právo na náhradu nákladů tohoto řízení. Náhrada nákladů řízení by náležela úspěšnému žalobci. Z judikatury Nejvyššího správního soudu vyplývá, že úspěšnému žalobci hradí náhradu nákladů kasačního řízení osoba zúčastněná na řízení vystupující v roli stěžovatele, nikoliv žalovaný, pokud ten kasační stížnost nepodal (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 19. 1. 2024, č. j. 5 As 396/2021-91, bod 84, a ze dne 9. 11. 2023, č. j. 9 As 81/2023-51, bod 38). Nezastoupenému žalobci však dle obsahu spisu nevznikly žádné náklady spojené s řízením o kasační stížnosti. Nejvyšší správní soud proto rozhodl tak, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

[43] Osoba zúčastněná na řízení má podle § 60 odst. 5 s. ř. s. právo na náhradu pouze těch nákladů, které jí vznikly v souvislosti s plněním povinnosti, kterou jí soud uložil, případně jí soud může z důvodů zvláštního zřetele hodných na návrh přiznat i náhradu dalších nákladů řízení. V daném případě žádná z těchto zákonem předvídaných situací nenastala, a to ani v řízení před krajským soudem, v němž měl i stěžovatel postavení osoby zúčastněné na řízení, ani v řízení o kasační stížnosti, v němž v pozici osob zúčastněných na řízení vystupovaly pouze osoba zúčastněná na řízení I) a osoby zúčastněné na řízení III) až V).

Poučení: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 27. června 2024

Tomáš Foltas
předseda senátu